

29.10.2019

LAUSUNTO SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUSVERKON MAAKUNNALLISESTA TARKASTELUSTA

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän sosiaali- ja terveysasemien palveluverkko ei suoranaisesti kosketa Heinolaa muuta kuin välillisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on kuitenkin huolissaan siitä, että Phhyky ei ole omassa toiminnassaan ollenkaan vahvistamassa varsinaista perusterveydenhuoltoa. Tämä väistämättä johtaa erikoissairaanhoidon kuormituksen kasvuun tai kuormituksen pysymiseen korkeana, mikä on ollut maakunnan ongelma. Phhykyn alueella on ollut ongelmana juuri perusterveydenhuollon niukka resursointi ja vähäinen käyttö tarpeeseen nähden etenkin Lahden alueella. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että potilaita ohjautuu epätarkoituksenmukaisesti muun muassa erikoissairaanhoidon päivystykseen. Tämä on todennettavissa muun muassa Sotkanetin tilastoista, missä kuntien välillä on jopa yli kaksinkertaiset erot erikoissairaanhoidon päivystyksen käytössä per 1000 samanikäistä. Tätä eroa ei selitä esimerkiksi ero sairastavuudessa.

Hyvää palveluverkkoesityksessä on sosiaalipalveluiden ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokoaminen samoihin tiloihin perusterveydenhuollon kanssa, mistä Heinolassa on hyvät kokemukset.

Vaikutukset Heinolaan

Koska perusterveydenhuoltoa ei muutoksessa vahvisteta, kalliimpaa erikoissairaanhoidoa joudutaan edelleenkin resursoimaan enemmän niin, että potilaat kyetään hoitamaan siellä silloinkin, kun hoito olisi toteutettavissa perustasolla. Mikäli potilas ohjautuu erikoissairaanhoidon päivystykseen epätarkoituksenmukaisesti, on riskinä tehdä laajoja, kalliita tutkimuksia, mikä lisää kustannuksia. Kokonaispottia erikoissairaanhoidon kuluista tasataan kaikille kunnille: kun erikoissairaanhoidon joudutaan resursoimaan enemmän, niin kustannukset jyvittyvät väistämättä kaikkiin käynteihin, osastojaksoihin ym. kaikille kunnille.

Toisaalta erikoissairaanhoidon kohdistuva epätarkoituksenmukainen kuormitus lisää jonoja ja jonotusaikoja koko maakunnan väestölle. Väestö ei silloin pääse tarvitsemaansa erikoissairaanhoidon vaatimaan hoitoon ilman pidentynyttä jonotusta. Jonotusaikojen kasvaessa väestö herkästi käyttää myös lain turvaamaa valinnanvapautta ja hakeutuu hoitoon muualle, mikä lisää edelleen erikoissairaanhoidon kustannuksia kaikilla Phhykyn jäsenkunnilla.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan puolesta,

Heinola

Lausunto

29.10.2019

Kirsi Korttila
Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja